

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van hoofdonderofficier bij defensie (0398) als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

a. Titel
Hoofdonderofficier bij defensie

b. Definitie
Ondersteunt de lager officier bij het plannen, leiden en uitvoeren van opdrachten. Leidt een groep van ongeveer 30 tot 40 militairen en plant de taken ervan. Bereidt zichzelf en de groep voor op en neemt samen met hen deel aan de militaire en humanitaire operatie, teneinde de toegekende opdrachten van het hoger hiërarchisch echelon uit te voeren en bij te dragen aan de permanente evaluatie en continue verbetering van de werking op het eigen niveau.

c. Niveau
5

d. Jaartal
2019

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

BASISACTIVITEITEN

- Functioneert volgens de geldende gedragsvereisten bij defensie (co 03233)
  - Analyseert problemen op de juiste manier met als doel een oplossing te vinden
  - Past zich gemakkelijk aan aan veranderende omstandigheden
  - Beheert doeltreffend zijn tijd
  - Herkent stresssignalen en neemt een gepaste houding aan teneinde hieraan te verhelpen
  - Past de ethos en de deontologische code van de organisatie toe
  - Gedraagt zich volgens de cultuur en de behoeften van de organisatie
  - Begrijpt en aanvaardt de verschillen tussen personen
  - Werkt samen op een constructieve manier
  - Wisselt begrijpelijk ideeën en opinies uit met de anderen
- Handelt deontologisch, loyaal en collegiaal (co 02205)
  - Handelt volgens de reglementaire voorschriften, de gedrags- en ethische regels en de waarden verbonden aan de staat van militair en zorgt ervoor dat de groep ernaar handelt
  - Gedraagt zich respectvol, zonder te discrimineren op vlak van seksuele geaardheid, geslacht, etnische origine, leeftijd, religie, cultuur,... en zorgt ervoor dat de groep zich ook zo opstelt
  - Neemt de nodige maatregelen in geval van intolerant of ongepast gedrag of het niet naleven van de waarden en regels
- Communiceert efficiënt en effectief met collega's, de groep en het kader (K170101 Id13819-c)
  - Geeft zowel mondeling als schriftelijk op een gestructureerde, efficiënte en gepaste manier informatie door

- Houdt rekening met het vertrouwelijk karakter van informatie en filtert informatie als echelon tussen de lager officieren en de ondergeschikten zodat ieder op zijn niveau over de nodige informatie beschikt
- Geeft briefings waarin een gestructureerde argumentatie wordt opgebouwd en verdedigd
- Organiseert, leidt en volgt vergaderingen efficiënt op
- Past de reglementaire richtlijnen betreffende de militaire correspondentie toe
- Gebruikt militaire afkortingen en conventionele tekens en interpreteert een gemarkeerde kaart correct
- Gebruikt gevechtssignalen om elementaire inlichtingen te kunnen doorgeven of ontvangen
- Gebruikt en onderhoudt communicatieapparatuur met verschillende gebruiksopties
- Verstuurt en ontvangt berichten volgens de voorziene procedures

- Ontwikkelt en onderhoudt de mentale en fysieke fitheid/conditie en legt dit op aan de groep (K170101 Id38941-c)
  - Traint het uithoudingsvermogen, de kracht en behendigheid in functie van de fysiek eisen verbonden aan de beroepsactiviteiten en de situatie
  - Doorstaat langdurige mentale en fysieke inspanningen
  - Neemt deel aan de voorziene proeven en testen
  - Voert individuele en collectieve drillbewegingen uit zowel met als zonder wapen

- Ontwikkelt de eigen deskundigheid (co 02580)
  - Informeert zich over en volgt trends en ontwikkelingen in het vakgebied op
  - Identificeert de eigen ontwikkelingsbehoeften
  - Onderneemt actie om tegemoet te komen aan de eigen ontwikkelingsbehoeften
  - Neemt leeropportunities aan om de eigen loopbaan uit te bouwen

- Bereidt zichzelf en de groep voor op de opdracht (verkenning, gevecht, opstelling, bijstand,...) (K170101 Id11928-c, K170301 Id22650-c)
  - Ontvangt en begrijpt een opdracht van het hoger echelon
  - Beoordeelt de factoren die van invloed zijn op de opdracht en aanvaardt hierbij de prioriteiten, noden en geplande acties van het hoger echelon
  - Past de principes voor risicoanalyse toe en adviseert het hoger echelon
  - Verzamelt en analyseert informatie voor de opdracht (instructiekaarten, plannen,...)
  - Plant de opdracht
  - Zet een opdracht van het hoger echelon om in concrete objectieven voor zichzelf en een correct geformuleerde opdracht voor de groep
  - Brengt de groep op de hoogte van de opdracht (doelstellingen, planning, aanpak,...)
  - Organiseert de groep
  - Maakt de individuele en/of collectieve uitrusting en ander materieel klaar voor de opdracht of laat dit klaarmaken
  - Neemt de nodige maatregelen om klaar te zijn voor de opdracht

- Waarborgt de eigen veiligheid en die van collega's, dient eerste hulp toe en ziet toe op de veilige en correcte handelwijze door de groep (K170101 Id22907-c)
  - Verzorgt de persoonlijke hygiëne
  - Past preventieve maatregelen toe om verwondingen of ontstekingen te voorkomen
  - Past preventiemaatregelen, maatregelen ter bevordering van het welzijn op de werkvloer en maatregelen voor de veiligheid op het werk toe, in het bijzonder op het vlak van de eerste hulp en brandbestrijding

- Zorgt voor de eigen veiligheid en bescherming en die van de collega's
- Bereidt de individuele en collectieve bewapening voor of laat ze voorbereiden en controleert ze (K170101 Id16655-c)
  - Voert onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit aan de individuele en collectieve bewapening van de groep
  - Controleert of de hoeveelheid munitie per wapen aanwezig is
  - Voert functiecontroles uit en dubbelcheckt
  - Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke
- Gebruikt individuele en collectieve bewapening op een correcte en wettelijke manier (co 02206)
  - Vervult de rol van schootsdirecteur en leidt een schietstand op een veilige manier
  - Selecteert het te gebruiken type wapen en vuur in functie van het gewenste effect
  - Past de veiligheidsregels toe bij het bedienen van de individuele en collectieve bewapening van de groep
  - Geeft en voert schietorders uit en gebruikt de bewapening volgens de voorziene voorschriften
- Bewaakt samen met de groep kritieke zones en punten (K170101 Id1940-c)
  - Past veiligheids- en beschermingsvoorschriften toe
  - Detecteert, analyseert en gaat gepast om met risico's en gevaren
  - Gebruikt gevechtsuitrusting en bewapening op een correcte manier
  - Voert wacht-, observatie- of beveiligingsrondes uit
  - Controleert personen en voertuigen
  - Reageert gepast op een bedreiging of bij het ontdekken van onveilige situaties (munitie, mijnen, ongewenste personen,...) volgens de van kracht zijnde richtlijnen
- Voert de actie samen met de groep uit rekening houdend met de opdracht, de situatie en het terrein (K170101 Id9280-c)
  - Gebruikt de individuele en de collectieve uitrusting van de groep om in alle omstandigheden op het terrein te leven
  - Voert opdrachten uit op bevel
  - Observeert het gebied en situeert de gevarenzone/het gevaar
  - Past de operationele werkwijze aan in functie van de situatie en opdracht
  - Oriënteert zich met behulp van de beschikbare middelen: bepaalt de standplaats, een azimut naar een ander punt en een volgweg daarnaartoe
  - Gebruikt tactische vorderingstechnieken die aangepast zijn aan het terrein en bepaalt de eigen plaats in de groep volgens de tactische situatie
  - Treedt op vanuit een gedekte positie
  - Past het recht der gewapende conflicten toe
  - Gebruikt gevechtsuitrusting en bewapening op een correcte manier
  - Past basisgevechtstechnieken zonder wapens toe
  - Reageert gepast op een (CBRN)bedreiging
  - Respecteert het milieu in de mate van het mogelijke volgens de voorschriften en de situatie
- Reageert gepast bij het ontdekken van ontploffingstuigen (K170101 Id23825-c)
  - Herkent ontploffingstuigen
  - Bepaalt de ligging van een explosief, mijn, ... en bakent de zone af
  - Past individuele veiligheidsmaatregelen toe
  - Reageert correct volgens de procedures
  - Gebruikt opsporingsmaterieel

SPECIFIEKE ACTIVITEITEN

- Geeft leiding aan een groep (K170301 Id1165-c)
  - Organiseert en superviseert een groep
  - Neemt in alle omstandigheden een voorbeeldfunctie aan en schat de gevolgen van het eigen gedrag in voor zichzelf en anderen
  - Past het leiderschapsmodel van defensie toe en gebruikt een leiderschapsstijl (directief of participatief) die aangepast is aan de situatie
  - Betrekt zo mogelijk een groep in de besluitvorming
  - Raadpleegt reglementen en richtlijnen (op vlak van tucht), baat deze uit en geeft er raad over aan het commando
  - Past de basisprincipes betreffende de administratie van het personeel toe en geeft er raad over aan het commando
  - Creëert een stimulerende werkomgeving waarin de medewerkers tot betere prestaties kunnen komen rekening houdend met hun behoefte aan zelfverwezelijking
  - Bevordert een goede sfeer en teamvorming
  - Herkent conflicten in de groep en reageert gepast
  - Motiveert een groep en moedigt creativiteit aan om alternatieve oplossingen uit te werken
  - Coacht een individu of een kleine groep
  - Geeft en ontvangt feedback
  - Voert evaluatie- en functioneringsgesprekken

- Organiseert de eigen taken en organiseert en volgt de taken van een groep op in het kader van de dagelijkse werking en het gevoerde beleid (co 02494)
  - Plant het geheel van de eigen taken en de taken van een groep rekening houdend met de doelen, prioriteiten, budget en personeel en past de planning zo nodig aan wijzigende omstandigheden aan
  - Past principes van project- en planningsmanagement toe
  - Delegeert bevoegdheden aan ondergeschikte leidinggevenden als de situatie het vereist
  - Stelt doelen voor de dagelijkse werking van een groep en bekijkt hoe deze bereikt kunnen worden
  - Verduidelijkt wat van (elk lid van) een groep verwacht wordt
  - Voorziet de noodzakelijke middelen en verzekert een optimaal gebruik ervan
  - Superviseert en controleert de uitvoering van de taken

- Leidt de groep op (K170301 Id21724-c)
  - Volgt competenties van medewerkers op
  - Stelt een verbeteringsprogramma of een vormingsplan op voor een medewerker of een groep
  - Formuleert doelstellingen en legt deze uit
  - Werkt een motiverende leeractiviteit uit (over diverse onderwerpen) en bouwt daarbij voort op de reeds aanwezige competenties
  - Selecteert en gebruikt leermiddelen
  - Organiseert een leeractiviteit en stuurt deze zo nodig bij
  - Evalueert product en proces

- Leidt acties (K170301 Id1269-c/19179-c/5669-c)
  - Geeft bevelen aan en begeleidt een groep met of zonder wapens
  - Past in alle omstandigheden bij het geven van een bevel het recht der gewapende conflicten toe evenals de inzetregels en waakt over de uitvoering ervan door de groep
  - Controleert en superviseert de uitvoering van de opdrachten
  - Detecteert problemen in het domein van de militaire veiligheid en reageert gepast volgens de van kracht zijnde richtlijnen

- Stuurt de actie bij volgens de vastgestelde evoluties en omstandigheden
- Ziet toe op de correcte toepassing van individuele en collectieve (CBRN) beschermingsmaatregelen en neemt de nodige acties zodat de groep kan functioneren, overleven en de opdracht kan verderzetten in gevaarlijke (CBRN) omstandigheden
- Ziet erop toe dat de groep de milieuvorschriften respecteert en neemt mogelijke maatregelen om de impact van militaire activiteiten op het milieu te beperken
- Volgt materiële middelen en fondsen op en controleert deze (co 02213)
  - Plant het beheer van het materiaal
  - Voert het beheer van het materiaal uit of laat dit uitvoeren
  - Past de richtlijnen betreffende het beheer van fondsen correct toe
- Draagt samen met de groep bij aan ceremoniële aangelegenheden (co 02214)
  - Stelt een detachement, met of zonder bewapening, in plaats voor een militaire ceremonie
  - Past de richtlijnen betreffende de militaire eerbewijzen (een embleem, een rouwstoet,...) toe en laat deze uitvoeren
  - Past de reglementaire voorschriften betreffende de dracht van militaire kledij en eervolle onderscheiding toe en laat deze uitvoeren
- Draagt bij aan de permanente evaluatie en continue verbetering van de werking op het eigen niveau (co 02215)
  - Tekent de processen van de eenheid uit, analyseert en verbetert deze
  - Analyseert, becommentarieert en evalueert concepten en doet voorstellen om deze aan te passen
  - Staat open voor veranderingen/de ontwikkeling van een nieuwe bedrijfscultuur
  - Past de principes van veranderingsmanagement toe
  - Helpt medewerkers bij het veranderingsproces en houdt daarbij rekening met de veranderingscurve

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten adhv de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis van explosieven, de veiligheidsvoorschriften en de te volgen procedures bij het behandelen van explosieven
- Basiskennis van milieuvorschriften
- Basiskennis van arbeidsveiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van communicatieapparatuur
- Basiskennis van gevechtssignalen
- Basiskennis van eerste hulp
- Basiskennis van de symptomen van relevante aandoeningen
- Basiskennis van preventiemaatregelen, welzijnsmaatregelen en veiligheidsmaatregelen
- Basiskennis van de principes van didactiek
- Basiskennis van de richtlijnen voor het beheer van fondsen
- Basiskennis van veranderingsmanagement
- Kennis van de regels/procedures van de militaire veiligheid
- Kennis van de technieken voor de 'own force protection'
- Kennis van het recht der gewapende conflicten
- Kennis van de inzetregels
- Kennis van CBRN-gevaren en van de beschermingsmaatregelen

- Kennis van oriëntatietechnieken
- Kennis van kaartlezen
- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van de radioprocedure
- Kennis van de militaire afkortingen en conventionele tekens
- Kennis van observatietechnieken
- Kennis van rapporteringstechnieken
- Kennis van vergadertechnieken
- Kennis van zijn rechten en plichten als militair, van de reglementaire voorschriften, de gedrags- en ethische regels en de waarden verbonden aan de staat van militair
- Kennis van individuele en collectieve uitrusting, systemen en bewapening (types, kenmerken, gebruik, effecten, onderhoud, herstellingen)
- Kennis van de algemene structuur van Defensie, de componenten (capaciteiten, karakteristieken, korpsen) en voornaamste stafdepartementen
- Kennis van individuele en collectieve drillbewegingen
- Kennis van het veilig leiden van een schietstand
- Kennis van basisgevechtstechnieken zonder wapens
- Kennis van het leven in operationele omstandigheden
- Kennis van individuele tactiek en vordering bij dag en nacht
- Kennis van elektronische systemen voor bevelvoering, controle, communicatie en informatie (C4I)
- Kennis van project- en planningsmanagement
- Kennis van motivatietechnieken
- Kennis van conflicthantering
- Kennis van groepsdynamiek
- Kennis van feedback- en evaluatietechnieken
- Kennis van het leiderschapsmodel van Defensie
- Kennis van (directieve en participatieve) leiderschapsstijlen
- Kennis van de richtlijnen voor militaire eerbewijzen en de dracht van militaire kledij
- Kennis van de principes voor risicoanalyse
- Kennis van informatieverwerving en -verwerking
- Kennis van het intern controlesysteem (ICS) van Defensie
- Kennis van de algemene defensiepolitiek van België en de plaats hiervan binnen Europa, NATO en in een algemene internationale context

- Grondige kennis van de veiligheidsvoorschriften bij het gebruik van bewapening
- Grondige kennis van de richtlijnen voor de militaire correspondentie
- Grondige kennis van de voorschriften i.v.m. tucht
- Grondige kennis van de voorschriften voor de administratie van personeel

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Analyseert problemen op de juiste manier met als doel een oplossing te vinden
- Herkent stresssignalen en neemt een gepaste houding aan teneinde hieraan te verhelpen
- Past de ethos en de deontologische code van de organisatie toe
- Gedraagt zich volgens de cultuur en de behoeften van de organisatie
- Begrijpt en aanvaardt de verschillen tussen personen
- Werkt samen op een constructieve manier
- Wisselt begrijpelijk ideeën en opinies uit met de anderen

- Handelt volgens de reglementaire voorschriften, de gedrags- en ethische regels en de waarden verbonden aan de staat van militair en zorgt ervoor dat de groep ernaar handelt
- Gedraagt zich respectvol, zonder te discrimineren op vlak van seksuele geaardheid, geslacht, etnische origine, leeftijd, religie, cultuur,... en zorgt ervoor dat de groep zich ook zo opstelt
- Neemt de nodige maatregelen in geval van intolerant of ongepast gedrag of het niet naleven van de waarden en regels
- Geeft zowel mondeling als schriftelijk op een gestructureerde, efficiënte en gepaste manier informatie door
- Houdt rekening met het vertrouwelijk karakter van informatie en filtert informatie als echelon tussen de lager officieren en de ondergeschikten zodat ieder op zijn niveau over de nodige informatie beschikt
- Geeft briefings waarin een gestructureerde argumentatie wordt opgebouwd en verdedigd
- Organiseert, leidt en volgt vergaderingen efficiënt op
- Past de reglementaire richtlijnen betreffende de militaire correspondentie toe
- Gebruikt militaire afkortingen en conventionele tekens en interpreteert een gemarkeerde kaart correct
- Gebruikt gevechtssignalen om elementaire inlichtingen te kunnen doorgeven of ontvangen
- Verstuurt en ontvangt berichten volgens de voorziene procedures
- Informeert zich over en volgt trends en ontwikkelingen in het vakgebied op
- Identificeert de eigen ontwikkelingsbehoeften
- Ontvangt en begrijpt een opdracht van het hoger echelon
- Beoordeelt de factoren die van invloed zijn op de opdracht en aanvaardt hierbij de prioriteiten, noden en geplande acties van het hoger echelon
- Past de principes voor risicoanalyse toe en adviseert het hoger echelon
- Verzamelt en analyseert informatie voor de opdracht (instructiekaarten, plannen,...)
- Plant de opdracht
- Zet een opdracht van het hoger echelon om in concrete objectieven voor zichzelf en een correct geformuleerde opdracht voor de groep
- Brengt de groep op de hoogte van de opdracht (doelstellingen, planning, aanpak,...)
- Organiseert de groep
- Neemt de nodige maatregelen om klaar te zijn voor de opdracht
- Past preventieve maatregelen toe om verwondingen of ontstekingen te voorkomen
- Past preventie maatregelen, maatregelen ter bevordering van het welzijn op de werkvloer en maatregelen voor de veiligheid op het werk toe, in het bijzonder op het vlak van de eerste hulp en brandbestrijding
- Meldt problemen die zelf niet op te lossen zijn aan de verantwoordelijke
- Vervult de rol van schootsdirecteur en leidt een schietstand op een veilige manier
- Selecteert het te gebruiken type wapen en vuur in functie van het gewenste effect
- Past de veiligheidsregels toe bij het bedienen van de individuele en collectieve bewapening van de groep
- Past veiligheids- en beschermingsvoorschriften toe
- Gebruikt gevechtsuitrusting en bewapening op een correcte manier
- Voert wacht-, observatie- of beveiligingsrondes uit
- Gebruikt de individuele en de collectieve uitrusting van de groep om in alle omstandigheden op het terrein te leven
- Voert opdrachten uit op bevel
- Observeert het gebied en situeert de gevarezone/het gevaar
- Oriënteert zich met behulp van de beschikbare middelen: bepaalt de standplaats, een azimut naar een ander punt en een volgweg daarnaartoe

- Gebruikt tactische vorderingstechnieken die aangepast zijn aan het terrein en bepaalt de eigen plaats in de groep volgens de tactische situatie
- Treedt op vanuit een gedekte positie
- Past het recht der gewapende conflicten toe
- Gebruikt gevechtsuitrusting en bewapening op een correcte manier
- Respecteert het milieu in de mate van het mogelijke volgens de voorschriften en de situatie
- Herkent ontploffingstuigen
- Bepaalt de ligging van een explosief, mijn, ... en bakent de zone af
- Past individuele veiligheidsmaatregelen toe
- Reageert correct volgens de procedures
- Organiseert en superviseert een groep
- Neemt in alle omstandigheden een voorbeeldfunctie aan en schat de gevolgen van het eigen gedrag in voor zichzelf en anderen
- Past het leiderschapsmodel van defensie toe en gebruikt een leiderschapsstijl (directief of participatief) die aangepast is aan de situatie
- Betrekt zo mogelijk een groep in de besluitvorming
- Raadpleegt reglementen en richtlijnen (op vlak van tucht), baat deze uit en geeft er raad over aan het commando
- Past de basisprincipes betreffende de administratie van het personeel toe en geeft er raad over aan het commando
- Coacht een individu of een kleine groep
- Geeft en ontvangt feedback
- Voert evaluatie- en functioneringsgesprekken
- Plant het geheel van de eigen taken en de taken van een groep rekening houdend met de doelen, prioriteiten, budget en personeel en past de planning zo nodig aan wijzigende omstandigheden aan
- Past principes van project- en planningsmanagement toe
- Delegeert bevoegdheden aan ondergeschikte leidinggevendenden als de situatie het vereist
- Stelt doelen voor de dagelijkse werking van een groep en bekijkt hoe deze bereikt kunnen worden
- Verduidelijkt wat van (elk lid van) een groep verwacht wordt
- Voorziet de noodzakelijke middelen en verzekert een optimaal gebruik ervan
- Superviseert en controleert de uitvoering van de taken
- Volgt competenties van medewerkers op
- Stelt een verbeteringsprogramma of een vormingsplan op voor een medewerker of een groep
- Formuleert doelstellingen en legt deze uit
- Werkt een motiverende leeractiviteit uit (over diverse onderwerpen) en bouwt daarbij voort op de reeds aanwezige competenties
- Selecteert en gebruikt leermiddelen
- Organiseert een leeractiviteit en stuurt deze zo nodig bij
- Evalueert product en proces
- Geeft bevelen aan en begeleidt een groep met of zonder wapens
- Past in alle omstandigheden bij het geven van een bevel het recht der gewapende conflicten toe evenals de inzetregels en waakt over de uitvoering ervan door de groep
- Controleert en superviseert de uitvoering van de opdrachten
- Detecteert problemen in het domein van de militaire veiligheid en reageert gepast volgens de van kracht zijnde richtlijnen
- Plant het beheer van het materiaal
- Voert het beheer van het materiaal uit of laat dit uitvoeren
- Past de richtlijnen betreffende het beheer van fondsen correct toe
- Stelt een detachement, met of zonder bewapening, in plaats voor een militaire ceremonie

- Past de richtlijnen betreffende de militaire eerbewijzen (een embleem, een rouwstoet,...) toe en laat deze uitvoeren
- Past de reglementaire voorschriften betreffende de dracht van militaire kledij en eervolle onderscheiding toe en laat deze uitvoeren
- Tekent de processen van de eenheid uit, analyseert en verbetert deze
- Analyseert, becommentarieert en evalueert concepten en doet voorstellen om deze aan te passen
- Staat open voor veranderingen/de ontwikkeling van een nieuwe bedrijfscultuur
- Past de principes van veranderingsmanagement toe
- Helpt medewerkers bij het veranderingsproces en houdt daarbij rekening met de veranderingscurve
- Bevordert een goede sfeer en teamvorming

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich gemakkelijk aan aan veranderende omstandigheden
- Beheert doeltreffend zijn tijd
- Onderneemt actie om tegemoet te komen aan de eigen ontwikkelingsbehoeften
- Neemt leeropportunities aan om de eigen loopbaan uit te bouwen
- Zorgt voor de eigen veiligheid en bescherming en die van de collega's
- Detecteert, analyseert en gaat gepast om met risico's en gevaren
- Reageert gepast op een bedreiging of bij het ontdekken van onveilige situaties (munitie, mijnen, ongewenste personen,...) volgens de van kracht zijnde richtlijnen
- Past de operationele werkwijze aan in functie van de situatie en opdracht
- Reageert gepast op een (CBRN)bedreiging
- Creëert een stimulerende werkomgeving waarin de medewerkers tot betere prestaties kunnen komen rekening houdend met hun behoefte aan zelfverwezelijking
- Herkent conflicten in de groep en reageert gepast
- Motiveert een groep en moedigt creativiteit aan om alternatieve oplossingen uit te werken
- Stuurt de actie bij volgens de vastgestelde evoluties en omstandigheden
- Ziet toe op de correcte toepassing van individuele en collectieve (CBRN) beschermingsmaatregelen en neemt de nodige acties zodat de groep kan functioneren, overleven en de opdracht kan verderzetten in gevaarlijke (CBRN) omstandigheden
- Ziet erop toe dat de groep de milieuvoorschriften respecteert en neemt mogelijke maatregelen om de impact van militaire activiteiten op het milieu te beperken

Motorische vaardigheden

- Gebruikt en onderhoudt communicatieapparatuur met verschillende gebruiksopties
- Traint het uithoudingsvermogen, de kracht en behendigheid in functie van de fysiek eisen verbonden aan de beroepsactiviteiten en de situatie
- Doorstaat langdurige mentale en fysieke inspanningen
- Neemt deel aan de voorziene proeven en testen
- Voert individuele en collectieve drillbewegingen uit zowel met als zonder wapen
- Maakt de individuele en/of collectieve uitrusting en ander materieel klaar voor de opdracht of laat dit klaarmaken
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne
- Voert onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit aan de individuele en collectieve bewapening van de groep
- Controleert of de hoeveelheid munitie per wapen aanwezig is

- Voert functiecontroles uit en dubbelcheckt
- Geeft en voert schietorders uit en gebruikt de bewapening volgens de voorziene voorschriften
- Controleert personen en voertuigen
- Past basisgevechtstechnieken zonder wapens toe
- Gebruikt opsporingsmaterieel

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- Het beroep wordt uitgeoefend in een variërende omgeving, gaande van een uiterst complexe en potentieel levensbedreigende inzet in het buitenland of aan boord van een oorlogsbodem tot een gestructureerde omgeving in een kazerne.
- Het beroep wordt soms uitgevoerd in een internationale omgeving, zowel met een operationeel als diplomatiek karakter
- De werkomstandigheden kunnen moeilijk zijn: leven op terrein, langdurig in een kleine geïsoleerde groep samenleven, gescheiden van familie, blootstelling aan meteorologische omstandigheden,...
- Het beroep wordt uitgeoefend met een zeer variërend tijdschema waarbij een hoge graad van vermoeidheid kan optreden.
- Het beroep wordt overwegend uitgeoefend in groep waarbij een hoge graad van sociale interactie in moeilijke omstandigheden nodig kan zijn.
- De opdrachten worden veelal uitgeoefend in een omgeving waarbij strikte tijdschema's gerespecteerd moeten worden. De hoofdonderofficier moet soms werken onder tijdsdruk, maar respecteert ten allen tijde de veiligheidsnormen en de wettelijke voorschriften, in het bijzonder deze van het humanitair recht en het Internationaal Recht der Gewapende Conflicten.
- Het dragen van een uniform/persoonlijke (beschermings)kledij tijdens de beroepsuitoefening is verplicht en moet in overeenstemming zijn met de normen vastgelegd voor de opdracht.
- De hoofdonderofficier staat aan het hoofd van een groep, maar werkt zelf ook onder het bevel van zijn oversten en is bij de uitoefening van opdrachten gebonden aan reglementering, procedures, gedrags- en ethische regels.
- De hoofdonderofficier komt in contact met verschillende actoren (collega's, kader, burgers,...).
- Het leiden van de groep wordt gecombineerd met het (operationeel) uitvoeren van opdrachten.

Handelingscontext

- Bij de uitvoering van bepaalde opdrachten (in complexe omgevingen) dreigt potentieel gevaar voor het eigen leven en dat van anderen.
- De opdrachten van de hoofdonderofficier vereisen een zeer goede fysieke conditie.
- De hoofdonderofficier moet zeer aandachtig zijn voor verschillende elementen om de eigen veiligheid en deze van anderen (collega's, kader, burgers,...) te waarborgen. Sommige opdrachten kunnen een langere periode beslaan waardoor een hoge graad van vermoeidheid kan optreden die het aandachtsniveau kan beïnvloeden.
- De uitoefening van het beroep vraagt flexibiliteit om zich te kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden.
- Op een gepaste manier omgaan met de militaire hiërarchie en gezag.
- Op een gepaste manier omgaan met diversiteit.
- Voorzichtig en gepast omgaan met de individuele en collectieve bewapening, rekening houdend met de geldende veiligheidsregels.

- Voortdurend aandacht hebben voor de preventie van of de bescherming tegen specifieke risico's of bedreigingen.
- Op een constructieve en heldere manier informatie uitwisselen met collega's en kader.
- Op een gepaste manier leiding geven aan het team en diplomatisch omgaan met moeilijke situaties.

2.2.4 Autonomie

Is zelfstandig in

- het voorbereiden, plannen en uitvoeren van de opdracht
- het (op)leiden van een groep militairen
- het bijdragen aan de permanente evaluatie en continue verbetering van de werking op het eigen niveau

Is gebonden aan

- de militaire reglementen en voorschriften
- de ontvangen orders (mondeling of geschreven)
- de inzetregels (rules of engagement)
- de beschikbare wapensystemen en de veiligheidsvoorschriften
- de weersomstandigheden en buitentemperaturen

Doet beroep op

- een collega bij het uitvoeren van de opdracht (indien nodig) of voor ondersteuning, advies
- de hiërarchisch verantwoordelijke voor het verkrijgen van een order, bij het uitvoeren van de opdracht, bij problemen of gevaar

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Functioneert volgens de geldende gedragsvereisten bij defensie
- Handelt deontologisch, loyaal en collegiaal
- Communiceert efficiënt en effectief met collega's, de groep en het kader
- Ontwikkelt en onderhoudt de mentale en fysieke fitheid/conditie en legt dit op aan de groep
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Bereidt zichzelf en de groep voor op de opdracht (verkenning, gevecht, opstelling, bijstand,...)
- Waarborgt de eigen veiligheid en die van collega's, dient eerste hulp toe en ziet toe op de veilige en correcte handelwijze door de groep
- Bereidt de individuele en collectieve bewapening voor of laat ze voorbereiden en controleert ze
- Gebruikt individuele en collectieve bewapening op een correcte en wettelijke manier
- Bewaakt samen met de groep kritieke zones en punten
- Voert de actie samen met de groep uit rekening houdend met de opdracht, de situatie en het terrein
- Reageert gepast bij het ontdekken van ontploffingstuigen
- Geeft leiding aan een groep
- Organiseert de eigen taken en organiseert en volgt de taken van een groep op in het kader van de dagelijkse werking en het gevoerde beleid
- Leidt de groep op
- Leidt acties
- Volgt materiële middelen en fondsen op en controleert deze

- Draagt samen met de groep bij aan ceremoniële aangelegenheden
- Draagt bij aan de permanente evaluatie en continue verbetering van de werking op het eigen niveau

2.3 Attesten

2.3.1 Wettelijke Attesten

Geen vereisten.

2.3.2 Vereiste Attesten

Geen vereisten.

2.3.3 Instapvoorwaarden

Voldoen aan de voorwaarden zoals omschreven in artikel 7, 8 en 9 van de Wet van 28/02/2007 tot vaststelling van het statuut van de militairen en kandidaat-militairen van het actief kader van de Krijgsmacht.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot erkenning van de beroepskwalificatie hoofdonderofficier bij defensie.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS